

Skatebondscoach Vlemmings over zijn vertrek uit Nederland na het succes in Tokio

“Wat ik heb geleerd? Ik zou als bondscoach wel willen leren liegen”

Door: Ivo Roodbergen

China was er snel bij om Sjoerd Vlemmings na de succesvolle Olympische Spelen van Tokio op te pikken als bondscoach na zijn vertrek bij de Skateboard Federatie Nederland. Hij neemt zijn ervaringen uit Nederland mee en begint in China weliswaar weer op nul, maar zal niet snel meer in dezelfde valkuilen trappen.

In Tokio debuteerde vorig jaar skateboarden als sport op de Olympische Spelen. Als een van de weinige landen had Nederland op de discipline street met Roos Zwetsloot, Keet Oldenbeuving en Candy Jacobs met drie het maximaal aantal skateboarders vertegenwoordigd – dat lukte verder alleen Brazilië, Japan en de Verenigde Staten, in tegenstelling tot Nederland grote landen in de skatewereld. Een unieke prestatie, aangezien de Skateboard Federatie

Nederland (SFN) nog volop bezig was met het ontwikkelen van een topsportcultuur. Lange tijd ook nog zonder een topsportcentrum en met weinig financiële middelen.

Onderbuikgevoel

Sjoerd Vlemmings werd in 2017 aangesteld als parttime bondscoach. Samen met vriend en manager topsport Hans Daniël van Dorssen bouwden ze aan een droom: de Nederlandse skatewereld professi-

onaliseren en Nederlandse skaters kwalificeren voor de Spelen. Het duo pionierde – niet zelden in hun vrije tijd – de Nederlandse skaters dus niet alleen richting Tokio, maar de bond van de nieuwe olympische sport ook naar een topsportcultuur en toetreding tot de sportkoepel NOC*NSF. De weg ernaartoe was lang en hobbelig en waar Vlemmings en Van Dorssen in het begin nog enkel konden vertrouwen op hun onderbuikgevoel, moesten ze

“Als hetgeen wat je doet, je elke dag een klein beetje beter doet, is dat een winnende formule”

FOTO: ORANGE PICTURES

zich steeds vaker conformeren aan de bestaande olympische bestuurs- en beslisstructuren. In zekere zin was het voor NOC*NSF ook pionieren, zo'n voor hun onbekende urban sport en nieuwe bond begeleiden. Waar Van Dorssen zich volgens Vlemmings een 'sociale kameleon' kon tonen, had de bondscoach zelf moeite met de omgang met al die mannen en vrouwen in pak die opeens wat van zijn topsportvisie op het skateboarden vonden. Het

leidde na de Spelen in Tokio dan ook tot zijn vertrek bij de SFN, waar zijn contract niet werd verlengd. Van Dorssen nam daarna het stokje als bondscoach van zijn vriend over en richt zich nu op de Spelen van Parijs in 2024.

Belletjes uit China

De knappe prestatie van Nederland in Tokio was ze in China ook opgevallen. Vlemmings kon er fulltime aan de slag als een van de twee

coaches van het nationale team op de discipline park. Hij wees als parttime bondscoach van Nederland eerder meerdere belletjes uit China af, maar nu was daar plots de kans. Hij zegde zijn baan als gymleraar bij het Schakelcollege Tilburg op en stapte in het vliegtuig naar Nanjing, de hoofdstad van de provincie Jiangsu, helemaal in het oosten van de Volksrepubliek.

“Mijn moeder leerde mij vroeger altijd dat vrijwel alles in het leven te koop is, behalve tijd”

Sjoerd Vlemmings. “De Olympische Spelen in Tokio was geen toeval, maar het resultaat van precies weten waar je mee bezig bent en keihard en gericht trainen.”

“Toen ik bondscoach van Nederland werd, was mijn grootste uitdaging sporters kwalificeren voor de Spelen. Begin maar eens met één, werd er destijds door NOC*NSF gezegd. Nou dat vond ik een leuke uitdaging”, vertelt Vlemmings telefonisch vanuit China. “Er zijn wereldwijd maar enkelen die de olympische skatesport serieus aanvielen, zeker bij de vrouwendiscipline die nog volop in ontwikkeling is. De rest is toch nog vooral bezig met of iets een coole truc is of niet. Skateboarden is een complexe, moeilijke sport, een behendigheidsport en dat kost veel tijd. Mijn moeder leerde mij vroeger altijd dat vrijwel alles in het leven te koop is, behalve tijd. En wat doe je met die tijd? Benut die tijd dan nuttig.”

Analyse

Vlemmings bouwt in China voort op wat hij bij de SFN in Nederland heeft gedaan. “We hadden een analyse gemaakt van elk wedstrijdskatepark. Wat tref je aan? Die gegevens hebben we vervolgens gecategoriseerd. Daaraan ontleed je een skillset, de vaardigheden die elke olympische rijder moet beheersen. En je stemt er een wedstrijdstrategie op af. Als je dat allemaal goed in kaart hebt, kun je daar gericht op trainen. Drie Nederlandse vrouwen op de Olympische Spelen in Tokio was geen toeval, maar het resultaat van precies weten waar

je mee bezig bent en keihard en gericht trainen.”

In China, waar Vlemmings op vijf minuten fietsen van het skatepark woont, begint hij weer op nul. Hij stoomt er een lichte negen- à tienjarige klaar voor de Spelen van Los Angeles in 2028. De jeugd heeft de toekomst in het skaten. In Tokio was er met de zestienjarige Wenhui Zeng weliswaar één Chinese vrouw aanwezig, maar het podium op de park-discipline bestond met de Japanse Kokona Hiraki (12) en de Britse Sky Brown (13) uit heel jonge kinderen. Terwijl bijvoorbeeld gymnasten pas mogen deelnemen wanneer ze zestien jaar worden in het jaar van de Spelen en boksers minimaal achttien jaar moeten zijn, zijn er voor skateboarders geen leeftijdsrestricties.

Vertrouwen

“Kinderen kunnen meer van hun lichaam vragen en zijn flexibeler dan volwassenen, wat belangrijk is in zo'n actiesport als skateboarden. Ze herstellen sneller en denken minder na over wat er mis kan gaan. Je hebt *confidence* en *muscle memory*, dus het vertrouwen dat je hebt en hoe oefeningen in je spiergeheugen zitten. Vanochtend begonnen we in ons skatepark met een runnetje van 45 seconden waarin de kinderen zes 'ollies' moeten doen, gelijk aan de 45 seconden run tijdens wedstrijden. Dat doen we elke training. Op den duur vervang je een relatief makkelijke oefening als de 'ollie' voor een moeilikere, en zo ontwikkel je stap voor stap het spiergeheugen in bepaalde oefeningen. Maar als ik nu al zie dat een kind het vertrouwen voor een simpele oefening niet

FOTO: ORANGE PICTURES

Roos Zwetsloot met coach Sjoerd Vlemmings.

“Ik heb in Nederland de TeamNL-meetings, waar je dingen met elkaar kon delen, altijd als heel waardevol ervaren”

heeft, weet ik dat een grote handrail waarschijnlijk nooit zal gaan lukken. En die moet je wél kunnen wil je naar de Spelen. ‘Wat ben je hard voor die kids’, zegt mijn tolk dan. De topsportwereld is best wel koud, zo heb ik dat geregeld ervaren. Winnen is dan belangrijker dan meedoen. De kinderen zitten hier in een topsportprogramma van het nationale team en gaan niet naar school. Het is voor hun persoonlijke ontwikkeling dus ook goed als ze geen worst voorgehouden wordt.”

WAT BREAKDANCERS KUNNEN LEREN VAN SKATERS

Skateboarden staat bij de Spelen in Parijs in 2024 opnieuw op het programma. Dat komt voor China te vroeg, verwacht Sjoerd Vlemmings (39), de kersverse Nederlandse bondscoach van de Volksrepubliek. Hij richt zich met zijn Chinese skaters op Los Angeles in 2028. In Parijs maakt breakdancing haar debuut als olympische sport, een sport die qua cultuur te vergelijken valt met skateboarden. “Zij komen net als wij echt van de straat. Vind je breakdancen als cultuur belangrijk en wil je het behouden zoals het is? Wees dan geen olympisch breakdancecoach. Ga niet zeggen: het olympisch format is niet goed of denk dat ze dingen moeten aanpassen. Het format is het format, omarm het volledig”, adviseert hij de NADB. “Mijn tip voor mijn collega-bondscoach: probeer je vooral te verdiepen in de jurering en hoe het wedstrijdformat eruit komt te zien. Hoe denk je daarop te kunnen winnen? En als winnen voor jou niet belangrijk is, moet je daar ook geen coach in willen zijn. Je doet niet mee voor een paar consumptiebonnen en een gratis T-shirt.”

“Ik ben het ermee eens dat ik in de communicatie wel kan veranderen”

Eenzaam

Hoewel het af en toe best eenzaam is, alleen in een nieuw land en andere cultuur terwijl je de taal nog niet spreekt, geniet hij van zijn nieuwe job in China. Ondanks

Keet Oldenbeuving droeg tijdens de openingsceremonie van de Spelen in Tokio samen met sprinter Churandy Martina de Nederlandse vlag.

het ontbreken van een florerende skate-industrie of professionele skaters in het land, zet China de infrastructuur op poten om Vlemmings de handvatten te geven om kwalificatie voor de Spelen van

2028 te bewerkstelligen. “Een van mijn coachingfilosofieën is: ‘je traint wat je traint, en in hetgeen je veel doet word je vanzelf vaardig. Doe je het niet, dan zal je het niet leren.’ Ik heb in Nederland de TeamNL-meetings wat dat betreft altijd als heel waardevol ervaren, waar je dingen met elkaar kon delen. Ik vind Daniel Knibbeler [coach van Epke Zonderland, red.] bijvoorbeeld een heel inspirerende coach, echt een vakman. Elke dag een beetje beter worden, kwam bij die meetings vaak voorbij. Als hetgeen wat je doet, je elke dag een klein beetje beter doet, is dat een winnende formule.”

Communicatie

Tot zijn eigen teleurstelling kon Vlemmings met het Nederlandse team in aanloop naar Tokio slechts drie keer per week in het topsportcentrum trainen. Omdat de sport en bond nog volop in ontwikkeling

“De topsportwereld is best wel koud, zo heb ik dat geregeld ervaren. Winnen is dan belangrijker dan meedoen”

waren, was er niet meer budget. Vlemmings kijkt dan ook terug op een bijzondere, maar soms ook een frustrerende tijd bij de SFN in Nederland. “Ik moest voor mijn gevoel te vaak bij mensen zonder skate-ervaring in het SFN-bestuur of bij NOC*NSF pleiten voor zaken die voor mij als bondscoach heel normaal waren om een olympische sport te beoefenen. Dan moest ik tot in detail aan een expert van NOC*NSF die onze pilot kwam beoordelen uitleggen waarom we valmatten nodig hebben om te trainen. En dan kregen we vervolgens drie maanden voor de Spelen afgekeurde valmatten... Dan word ik wel pissig, ja. En dan zeg ik er ook wat van. Ik heb er achteraf veel met Hans Daniël over gesproken. Hij zegt dan dat ik heb uitgehaald naar de experts, maar in mijn beleving heb ik ze alleen maar de waarheid gezegd. Maar ik ben het met hem eens dat ik in de communicatie wel kan veranderen. Hans Daniël [(die in de laatste fase voor de Spelen door de SFN zelfs gebombardeerd werd tot ‘hoofdcoach’ zodat hij en niet Vlemmings dergelijke aanvragen kon afwerken, red.) kon dat veel beter.”

NEDERLANDSE SKATERS OP STREET ÉN PARK TIJDENS WK

In oktober staan er in het Braziliaanse Rio de Janeiro twee WK's op het programma: park en street, respectievelijk van 2 tot en met 9 en van 9 tot en met 16 oktober. De nieuwe bondscoach Hans Daniël van Dorssen gaat er met zes Nederlandse skaters heen. Bij het trio ‘olympische street vrouwen’ Roos Zwetsloot (22), Keet Oldenbeuving (17) en Candy Jacobs (32) dient zich met Christina Steens (16) een nieuwe talent aan. De Skateboard Federatie Nederland (SFN) is na de Spelen in samenspraak met NOC*NSF tevens een benchmark begonnen op de discipline park, waarbij in samenwerking met de regionale trainingscentra en steden gekeken wordt of er potentie is. De mannen Otto Hoffmann (16) en Jason Lijnzaat (18) krijgen in Rio de Janeiro de kans zichzelf op park te meten met de wereldtop. “We zijn na de Spelen bij de SFN van maatwerk naar een volledig topsportprogramma gegaan en dat begint nu zijn vruchten af te werpen”, aldus Van Dorssen, die blij is dat de pool van wedstrijdskaters toeneemt.

Roos Zwetsloot in actie op de Spelen in Tokio.

Vlemmings heeft ervan geleerd en kan er vanuit China inmiddels ook wel een beetje om lachen. “Ik zou als bondscoach wel willen leren liegen. Als ik mij erger, kan ik dat niet voor mij houden, maar soms is het – zeker in contact met officials – beter om een toontje lager te zingen of om niets te zeggen om dingen voor elkaar te krijgen. Ik ging de discussie in elk geval altijd met de beste

bedoelingen aan, omdat ik de sport en de bond verder wilde helpen. Of ik hier in China al een keer ruzie

heb gemaakt? Ik kan gelukkig nog geen Chinees”, besluit hij met een knipoog.

“Als ik mij erger, kan ik dat niet voor me houden, maar soms is het beter om een toontje lager te zingen”

REACTIE SKATEBOARD FEDERATIE NEDERLAND

De SFN neemt afstand van de quotes in dit artikel waarin Sjoerd Vlemmings zijn persoonlijke ervaringen en interpretaties deelt over de gang van zaken rondom de Olympische Spelen in Tokio. De SFN herkent zich niet in het verhaal en is van mening dat een aantal feiten niet op de juiste manier is weergegeven.

Samen met NOC*NSF zet de SFN in Nederland hoog in op het pedagogisch beleid om de ontwikkeling en het welzijn van haar skaters te

kunnen waarborgen. Hiervoor wordt nauw gekeken naar het Noorse model, om te bepalen wat de beste opbouw is voor de talentprogramma's. Daarbij streeft de SFN naar een minimale leeftijdsgrens van achttien jaar voor deelname aan de Olympische Spelen.

Silvia Bos, operations manager & technisch directeur van de SFN: “Ik kan mij voorstellen dat het voor Sjoerd soms als een eenzame reis heeft gevoeld. Wat Sjoerd samen met

Hans Daniël en Rudy Broer richting Tokio op basis van onderbuikgevoel heeft gedaan, heeft geweldig uitgepakt. Het is een groeiproces, ook nog voor de komende jaren. We zijn nu bezig om alles op papier te zetten, zodat er een topsportstructuur onder het plan gelegd kan worden. De olympische route is voor iedereen een mooie skate-uitdaging. Ik kijk er naar uit om Sjoerd en zijn sporters te ontmoeten op het internationale podium.”